

Badanie opinii mieszkańców Olsztyna
na temat Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego

RAPORT Z BADANIA

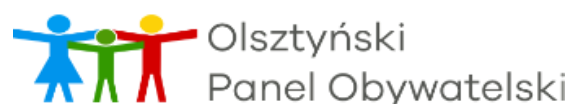

Olsztyński
Panel Obywatelski

1 Spis treści

1	Spis treści.....	2
2	Nota metodologiczna	3
3	Wiedza, opinie oraz głosowanie w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim	4
4	Preferencje wobec przebiegu i organizacji przyszłych edycji Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego	7

-
- Termin realizacji: grudzień 2018.
 - Opracowanie: Fortlofty sp. zoo, sp.k. Zespół badawczy, pod kierownictwem Agnieszki Morysińskiej

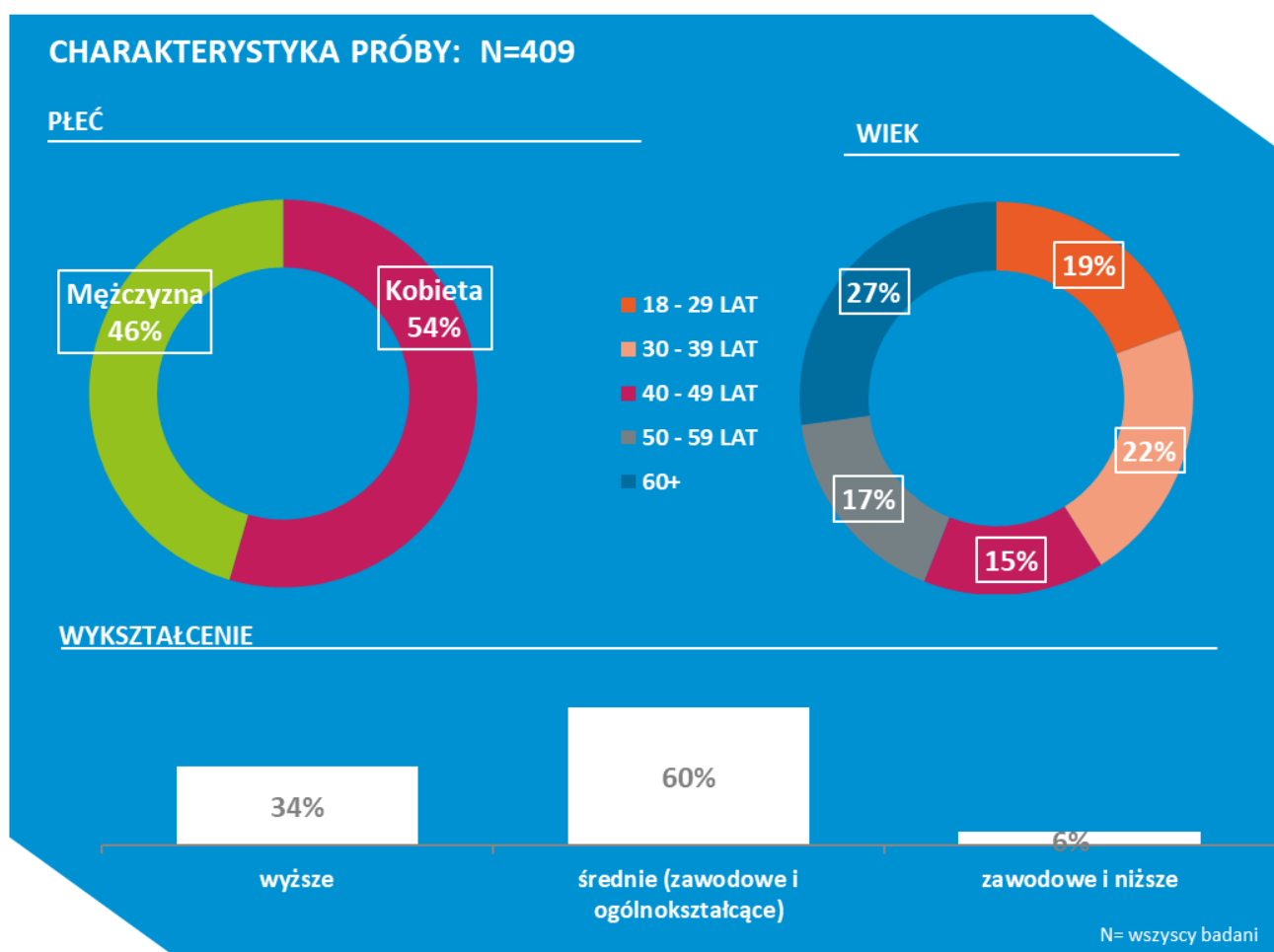

2 Nota metodologiczna

Badanie zrealizowane zostało w ramach Olsztyńskiego Panelu Obywatelskiego na próbie 409 mieszkańców Olsztyna. 59% zrealizowanej próby stanowiły wywiady zrealizowane on – line (ankiety wypełnione samodzielnie przez respondentów), 41% wywiady telefoniczne. Struktura próby odzwierciedla strukturę mieszkańców Olsztyna w wieku 18 lat i więcej pod względem płci oraz wieku. Próba dobierana była w sposób kwotowo – losowy, a następnie poddana korygującej procedurze ważenia. Zauważyć jednak należy, iż z racji przynależności do Panelu Obywatelskiego czy też składania projektu do OBO, osoby uczestniczące w badaniu mogą być zdecydowanie bardziej zaangażowane w mechanizmy partycypacji niż przeciętny mieszkaniec Olsztyna. Stąd też, próba ma charakter bardziej celowy niż reprezentatywny.

UWAGA DOTYCZĄCA CZYTANIA DANYCH NA WYKRESACH. Dla przejrzystości, dane prezentowane są w liczbach całkowitych. W konsekwencji, w przypadku niektórych wykresów wartości mogą nie sumować się do 100%. Niewielkie różnice +/-2pkt są efektem zaokrąglenia do wartości całkowitych lub też mogą wynikać z braków danych.

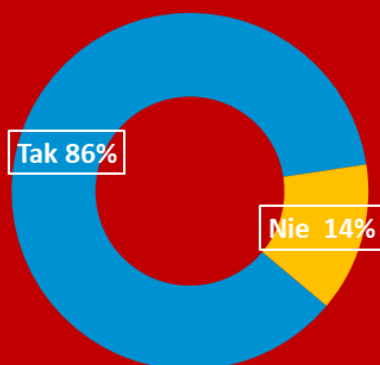
3 Wiedza, opinie oraz głosowanie w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim

Zdecydowana większość badanych (86%) słyszała o Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim (OBO). Z racji przeciętnie większego zaangażowania uczestników badania w sprawy miasta (o czym pisano w nocie metodologicznej), wyniku tego nie można jednak wprost przekładać na ogół mieszkańców. Warto jednak zwrócić uwagę na uwidocznione w badaniu zależności między płcią, wiekiem i wykształceniem a znajomością OBO. Olsztyński Budżet Obywatelski zdecydowanie najmniej znany jest najstarszym mieszkańcom miasta, rzadziej kojarzą go kobiety niż mężczyźni oraz osoby gorzej wykształcone.

W opinii przeważającej większości badanych Olsztyński Budżet Obywatelski jest inicjatywą potrzebną. Ponad dwie trzecie badanych (70%), uważa, iż to bardzo dobrze, że budżet obywatelski jest realizowany, a kolejne 24%, iż raczej dobrze. Jedynie co dwudziesty uczestnik badania (5%) uznał OBO za niepotrzebny lub ocenia go ambiwalentnie. Oceny te pozostają w dużej zbieżności z wynikami pomiaru realizowanego po zakończeniu poprzedniej edycji OBO w 2017 roku.

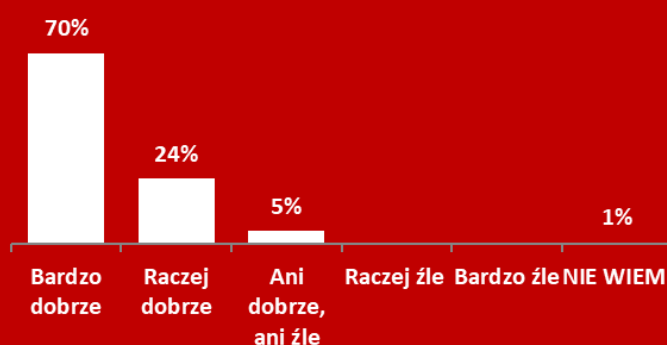
ZNAJOMOŚĆ OLSZTYŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO ORAZ OPINIE NA TEMAT TEJ INICJATYWY

Czy słyszał Pan(i) o Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim (OBO)?

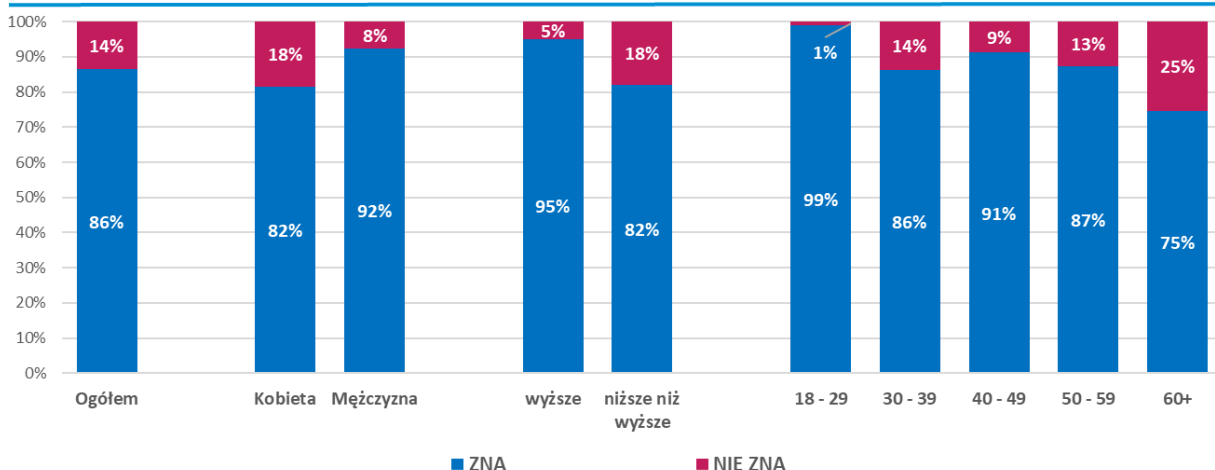
N= 409, wszyscy badani

Czy Pana(i) zdaniem to dobrze, czy źle że w Olsztynie realizowany jest budżet obywatelski?

N= 354, osoby znające OBO

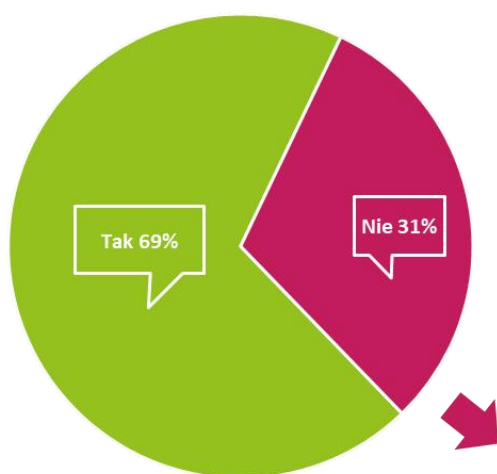
ZNAJOMOŚĆ OBO ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ, WYKSZTAŁCENIE ORAZ WIEK

Większość objętych badaniem osób (69%) deklaruje, iż głosowała w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim. Warto zwrócić jednak uwagę, iż z racji charakteru próby, wynik ten zdecydowanie może być zawyżony. Wyraźnie widoczna jest jednak tendencja dużo mniejszej aktywności najstarszych mieszkańców Olsztyna. Główną przyczyną niegłosowania w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim była przede wszystkim słaba wiedza na temat tej inicjatywy. Jak pokazano wcześniej,

14% wszystkich badanych nigdy nie słyszało o OBO. Osoby, które słyszały o OBO, lecz nie wzięły udział w głosowaniu, tłumaczyły się zaś przede wszystkim nieznajomością terminu głosowania (32%), lub jego przegapieniem (20%). Kolejna część osób uchyliła się od głosowania ze względu na nieznajomość projektów (11%) lub brak wiedzy, w jaki sposób można głosować (9%). 22% nie miało czasu na głosowanie.

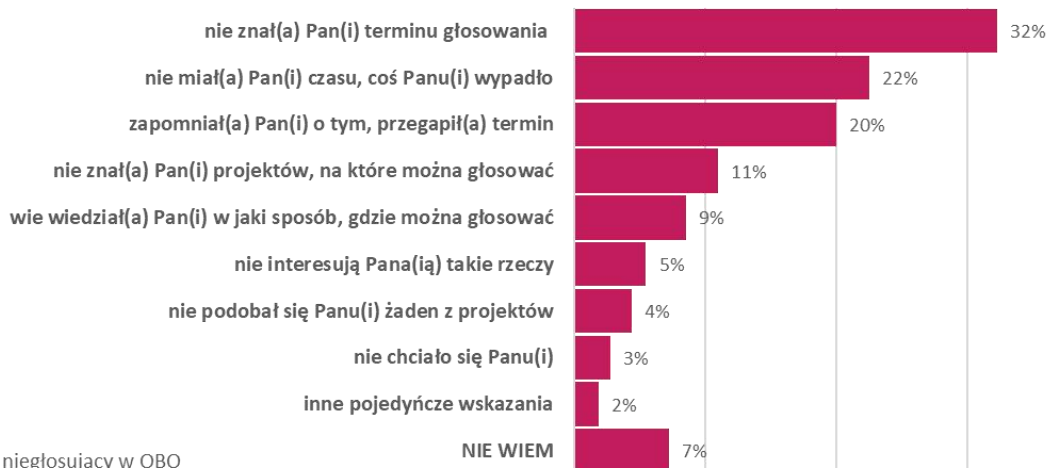
Czy głosował Pan(i) w ostatniej edycji Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego?

N= 353, znający OBO

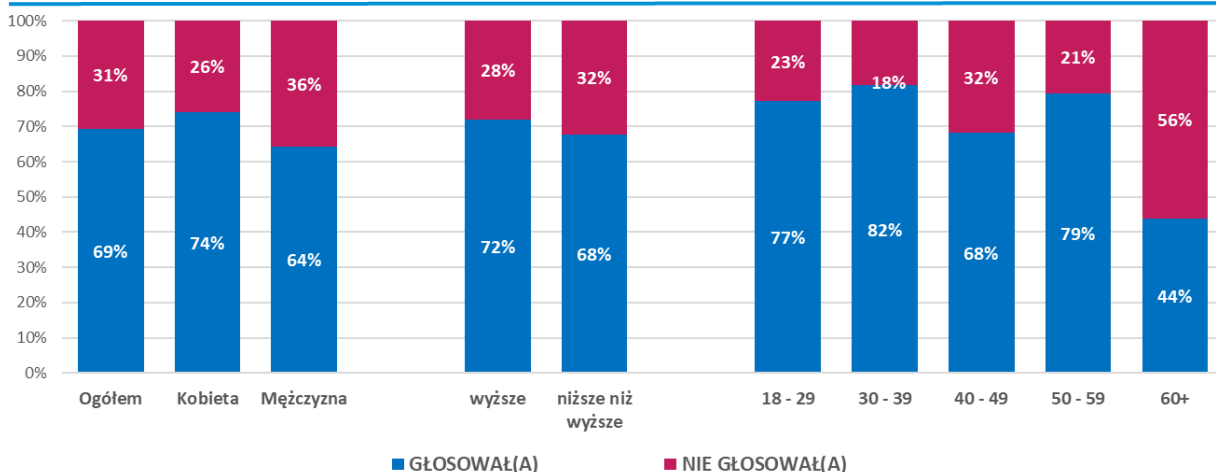
Dlaczego nie głosował(a) Pan(i)?

N= 109, niegłosujący w OBO

GŁOSOWANIE W OBO ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ, WYKSZTAŁCENIE ORAZ WIEK

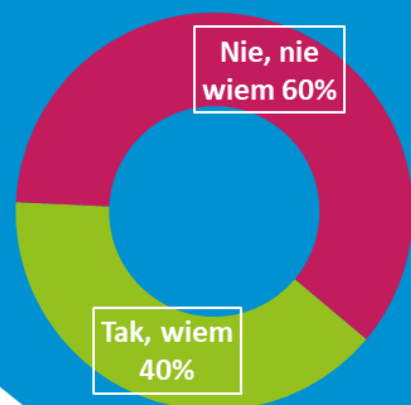
Zrealizowane badania pokazują również, iż wyniki Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego nie są powszechnie znane mieszkańcom. Jedynie 40% potrafi wskazać projekty, które wygrały na ich osiedlu. Nieco większy jest poziom znajomości wyników głosowania na projekty zintegrowane. 42% deklaruje znajomość przynajmniej jednego wygranego projektu, a 11% utrzymuje, iż zna wszystkie projekty, które wygrały.

Osoby znające wyniki głosowania w większości są z nich zadowolone. Przy czym ogólny poziom

zadowolenia określić możemy jako umiarkowany. Zarówno w przypadku projektów osiedlowych jak i zintegrowanych wyniósł on średnio na 3,6 w skali od 1 do 5. Przy czym w przypadku projektów osiedlowych 60% badanych wyraziło swoje zadowolenie (oceny 4 i 5), 26% było przeciętnie zadowolonych (ocena 3), a 14% badanych było niezadowolonych (oceny 1 i 2). Z wyboru projektów zintegrowanych zadowolonych było 55% badanych, przeciętnie zadowolonych - 39%, zaś niezadowolonych 6%.

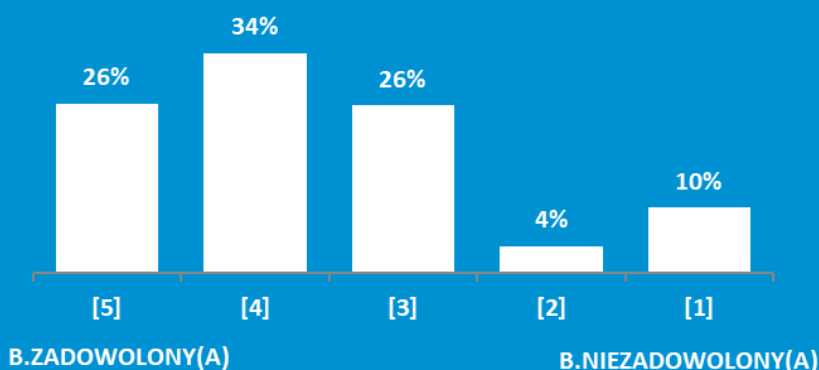
ZNAJOMOŚĆ I ZADOWOLENIE Z WYNIKÓW GŁOSOWANIA: PROJEKTY OSIEDLOWE

Czy wie Pan(i), który projekt wygrał w tym roku na Pana(i) osiedlu i będzie realizowany?

N= 353, znający OBO

W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) z wyników głosowania – wybranych projektów? ODPOWIEDZI NA SKALI

B.ZADOWOLONY(A)

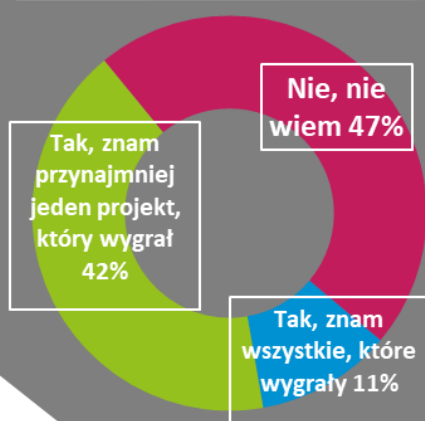
N= 140, znający wyniki na osiedlu

B.NIEZADOWOLONY(A)

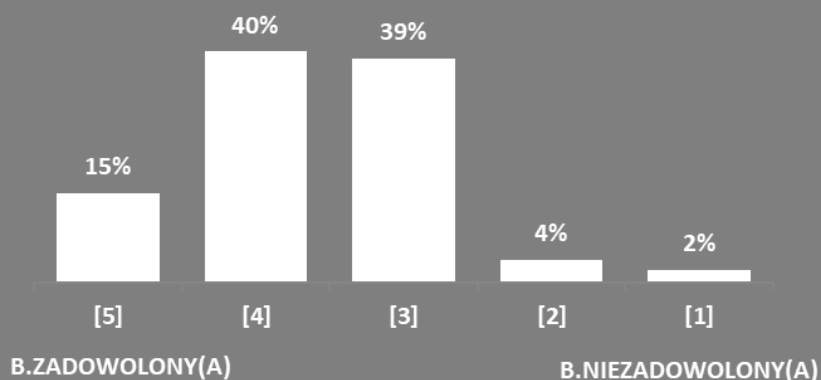
ZNAJOMOŚĆ I ZADOWOLENIE Z WYNIKÓW GŁOSOWANIA: PROJEKTY ZINTEGROWANE

Czy wie Pan(i), jakie projekty zintegrowane
wygrały w tym roku i będą realizowane?

N= 353, znający OBO

W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) z
wyników głosowania – wybranych projektów?
ODPOWIEDZI NA SKALI

N= 187, znający wyniki głosowania na projekty zintegrowane

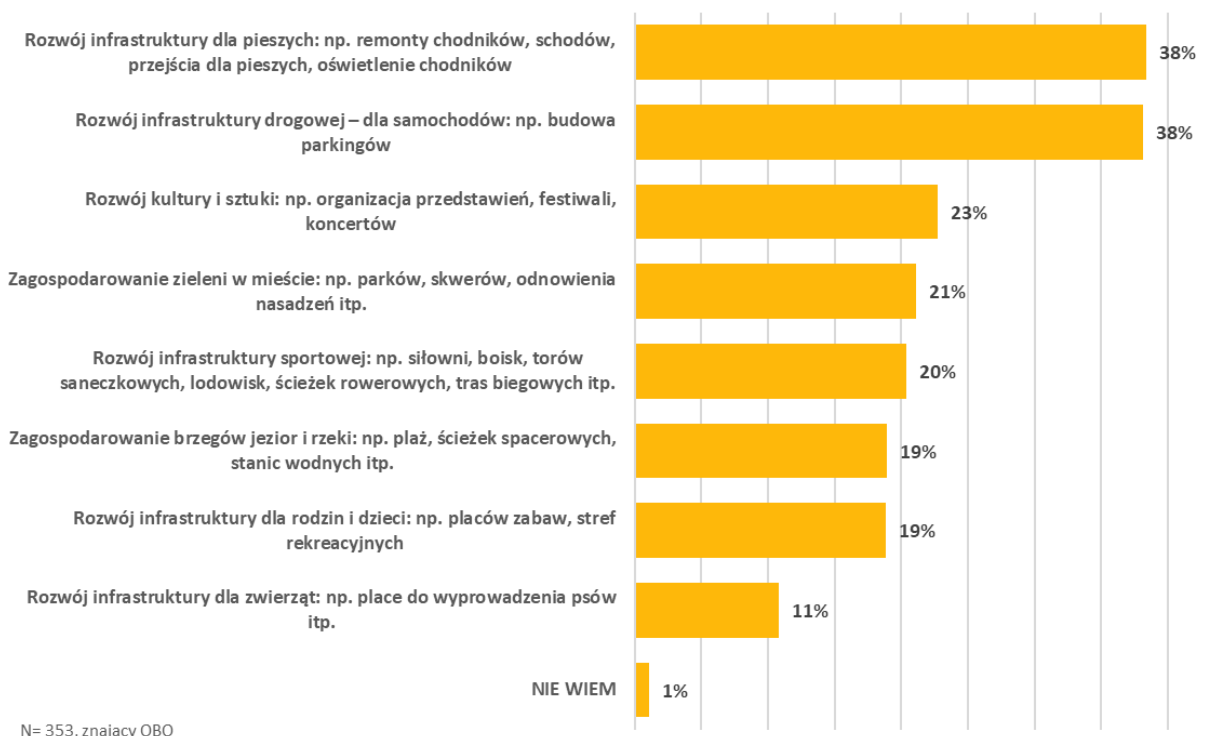
4 Preferencje wobec przebiegu i organizacji przyszłych edycji Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego

Pomimo spontanicznie pojawiających się sugestii dotyczących wyłączenia z budżetu obywatelskiego projektów inwestycyjnych, które zbieżne są z zdaniami własnymi samorządów, największy odsetek Olsztynian najbardziej je ceni. Ogółem 38% badanych za najbardziej pożądane uznaje projekty w zakresie infrastruktury dla pieszych (np. remonty chodników, budowa przejść dla pieszych), taki sam odsetek preferuje projekty w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej (np. budowę parkingów).

Warto zwrócić uwagę, iż brak jest ogólnej zgody, co do tego, jakie typy projektów powinny być przede wszystkim realizowane. Warto więc zabiegać o różnorodność zgłaszanych projektów. Podobny odsetek (ok. 20%) wskazuje na projekty w obszarze kultury, sportu, zieleni, infrastruktury dla dzieci. Najrzadziej w tym kontekście wskazywano na projekty dotyczące infrastruktury dla zwierząt (11%).

Proszę wskazać dwa najbardziej potrzebne Pana(i) zdaniem typy projektów, na które najchętniej oddawał(a)by Pan(i) swój głos?

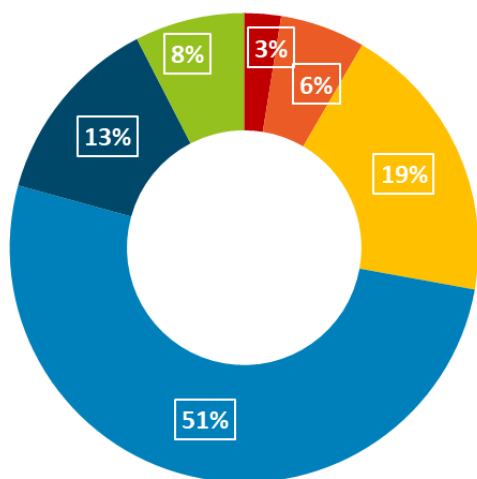
W zdecydowanej większości mieszkańcy Olsztyna raczej dobrze oceniają organizację i cały przebiega Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego (51% oceny raczej dobrze i 13% bardzo dobrze). Co piąty badany ocenił organizację OBO przeciętnie (19%) zaś co dziesiąty (9%) źle. Warto zwrócić uwagę, iż w porównaniu ubiegłego roku istotnie zmniejszył się odsetek wystawiających pozytywne oceny (spadek z 76% do 64%).

Poproszeni o sugestie zmian w przyszłych edycjach, mieszkańcy wskazywali przede wszystkim na konieczność większej promocji OBO, co pozostaje w zgodzie z wnioskami płynącymi z niniejszego badania. Zdaniem badanych warto podejmować różnorodne działania promocyjne (w skali miasta i na osiedlach, w mediach elektronicznych i tradycyjnych, w formie plakatów, ulotek, spotkań itp., wykorzystując różne kanały dotarcia i różne miejsca), aby informacja o OBO dotarła do jak największej liczby osób. Zgłaszano także konieczność informowania o postępach w realizacji projektów oraz i już zrealizowanych projektach, jako elementu budowania wizerunku OBO przez cały rok (np. w postaci tabliczek informacyjnych). Zgłoszono także pomysł wprowadzenia konkursu, nagród, które mogłyby zachęcić do głosowania.

Drugi ważny obszar uwag dotyczył przejrzystości i procedur związanych z OBO. W tym kontekście wskazywano przede wszystkim na konieczność lepszej weryfikacji projektów pod kątem spełniania warunku egalitarności/dostępności dla wszystkich oraz ich poziomu merytorycznego. Postulowano również jasne opisanie kategorii, w jakich mogą i nie mogą być składane projekty. W zakresie procedury głosowania postulowano zwiększenie liczby punktów do głosowania, wydłużenie czasu głosowania, uniemożliwienie głosowania na projekty spoza własnego osiedla, wyeliminowanie procedury zbierania głosów.

Dla wielu badanych ważnym jest natomiast zwiększenie budżetu OBO oraz przede wszystkim lepsza i szybsza realizacja wybranych projektów. W tym kontekście wskazywano brak informacji na temat postępów w realizacji poszczególnych projektów.

Kolejna grupa postulatów dotyczyła zwiększenia „partycypacyjności” budżetu. Wskazano na konieczność większego zaangażowania samych mieszkańców np. poprzez włącznie do kryteriów oceny projektów udziału mieszkańców w realizacji, czy też uwzględnienie analizy potrzeb mieszkańców.

Jak ogólnie rzecz biorąc ocenia Pan(i) sposób organizacji i cały przebieg Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego?

- Bardzo źle
- Raczej źle
- Ani dobrze, ani źle
- Raczej dobrze
- Bardzo dobrze
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

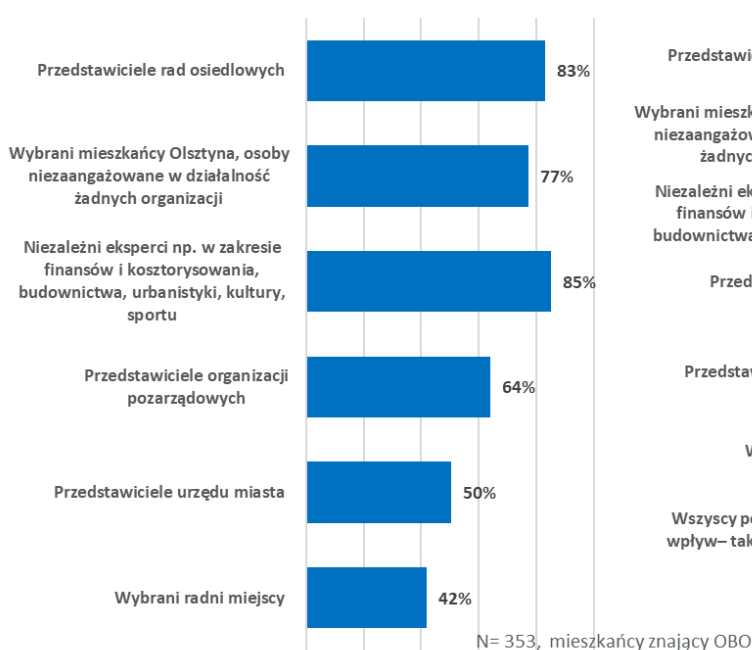
Jakie zmiany, jeżeli w ogóle, Pana(i) zdaniem należałoby wprowadzić, żeby zwiększyć zadowolenie mieszkańców z Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego (OBO) i zachęcić ich do głosowania?	
zwiększyć promocję/bardziej nagłośnić/więcej mówić o OBO	39,3%
lepiej/szybciej realizować projekty, które zostały wybrane	7,6%
zwiększyć budżet OBO/kwoty na projekty osiedlowe	6,6%
kontrolować, czy projekty są skierowane do wszystkich mieszkańców a nie określonych grup/nielicznych mieszkańców	5,7%
działać na rzecz zwiększenia zaangażowania mieszkańców w opracowanie i realizację projektu/partycypacji/punktować za udział mieszkańców w projekcie	3,3%
wyłączyć z OBO projekty dotyczące infrastruktury miejskiej - chodników, parkingów/zadań własnych gminy	3,2%
wydłużyć czas głosowania	3,0%
podzielić projekty na sekcje tematyczne/jasno określić kategorie w których mogą być składane projekty	2,6%
zwiększyć liczbę projektów do realizacji	2,2%
uniemożliwić głosowanie na projekty z innych osiedli, poza miejscem zamieszkania	2,2%
analizować potrzeby mieszkańców/dodatkowo punktować za udokumentowaną analizę, np. poprzez ankiety	2,0%
na bieżąco informować o postępie w realizacji projektów/pokazywać/chwalić się zrealizowanymi projektami	2,0%
zwiększyć liczbę punktów do głosowania	1,7%
wprowadzić zmiany w procedurze głosowania/wyeliminować możliwość zbierania głosów	1,4%
wprowadzenie losowania nagród za udział w głosowaniu	1,0%
usprawnić proces wstępnej weryfikacji (ogólnie)/lepiej weryfikować projekty	0,9%
kontrolować projekty pod względem możliwości realizacji/oszacowania budżetu /pod względem merytorycznym	0,6%
nie żądać podawania nr PESEL	0,6%
rozwinąć system głosowania elektronicznego, np. aplikacja	0,5%
uprościć procedurę głosowania elektronicznego	0,4%
zlikwidować głosowanie na kartach/tylko Internet	0,4%
zwiększyć przejrzystość/jawność procedury liczenia głosów, żeby wyeliminować podejrzenia o błędne liczenie głosów	0,4%
zmniejszyć liczbę projektów zintegrowanych z dużym budżetem	0,2%
zlikwidować OBO	0,2%
oddzielne karty na projekty osiedlowe i zintegrowane	0,1%
wprowadzić możliwość realizacji projektów długoterminowych np. świetlic dla seniorów	0,1%
wprowadzić głosowanie z użyciem podpisu elektronicznego EPUAP	0,1%
nie realizować na siłę projektów w na każdym osiedlu	0,1%
wprowadzić forum internetowe z możliwością dyskusji o zgłoszonych projektach	0,1%
ŻADNE ZMIANY NIE SĄ POTRZEBNE/BRAK UWAG	7,4%
INNE POJEDYŃCZE WSKAZANIA	13,5%
NIE WIEM	25,4%

W zgodzie z opiniami dotyczącymi usprawnienia procesu weryfikacji zgłaszanych wniosków, pozostaje postulat szerokiego składu Zespołu Koordynującego OBO. Zdaniem ponad połowy badanych uczestniczyć powinni w nim przedstawiciele rad osiedlowych, mieszkańcy Olsztyna, niezależni eksperci, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz urzędu miasta. Najrzadziej wskazywano w tym kontekście na

miejskich radnych. Co piąty badany 20% uważa, iż przedstawiciele każdego środowiska powinni mieć taki sam wpływ na ocenę i wybór projektów. Wśród pozostałych nie ma zgodności co do tego, kto powinien mieć największe znaczenie w Zespole Koordynującym OBO. 25% na pierwszym miejscu postawiło znaczenie głosów przedstawicieli rad osiedlowych, 16% „przeciętnych” mieszkańców Olsztyn, 12% niezależnych ekspertów.

Projekty zgłaszane do budżetu obywatelskiego zanim trafią na listy do głosowania sprawdzane są przez Zespół Koordynujący OBO. Zespół ocenia czy projekt spełnia wszystkie warunki OBO i na tej podstawie akceptuje bądź odrzuca go. Czy powinni uczestniczyć w nim? - ODSETEK ODPOWIEDZI TAK

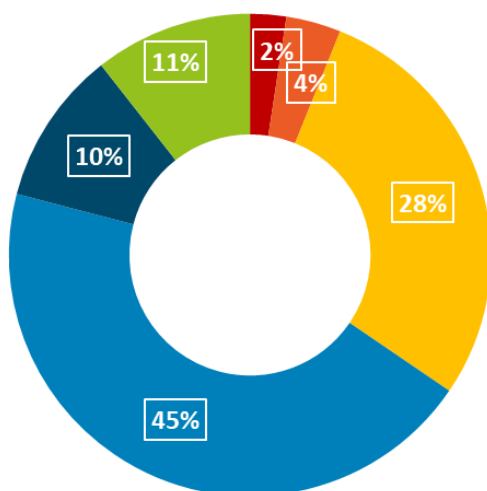
Przedstawiciele, którego środowiska, jeżeli w ogóle, powinni Pana(i) zdaniem mieć największy wpływ na ocenę i wybór projektów, które zgłaszane są do OBO?

Nieco gorzej niż ogólną organizację OBO oceniono samą procedurę i możliwe formy głosowanie. 10% oceniło ją bardzo dobrze, 45% raczej dobrze, 28% przeciętnie – ani dobrze, ani źle, zaś 6% negatywnie. Formą głosowania wzbudzającą relatywnie najmniej kontrowersji jest głosowanie elektroniczne, za dostępnością którego opowiada się 95% badanych. 82% uważa, iż powinno być możliwe głosowanie osobistego w wyznaczonym punkcie, zaś 65% dopuszcza głosowanie przez pełnomocnika.

Najmniejszy odsetek badanych opowiada się za pozostawieniem w kolejnych edukacjach możliwości głosowania za pośrednictwem osób zbierających głosy na projekty (47%). W nieco inaczej zadany pytanie, co trzeci badany (31%) badany zdecydowanie opowiada się z pozostawieniem możliwości pobierania dowolnej liczby kart i zbierania głosów, kolejne zaś 29% raczej przychyli się ku takiej możliwości. Co trzeci badany (34%) sprzeciwia się takiemu rozwiązaniu.

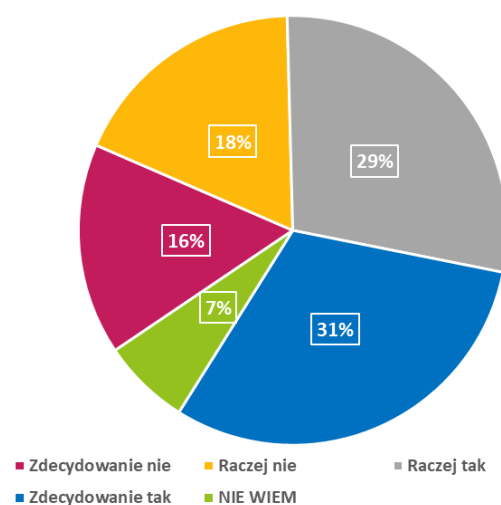
Jak ogólnie rzecz biorąc ocenia Pan(i) organizację i możliwe formy głosowania w budżecie obywatelskim. Czy Pana(i) zdaniem obecny system głosowania funkcjonuje dobrze czy źle?

- Bardzo źle
- Raczej źle
- Przeciętnie, ani dobrze ani źle
- Raczej dobrze
- Bardzo dobrze
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

Obecnie każdy może pobrać ze strony internetowej OBO dowolną liczbę kart do głosowania, aby zbierać głosy na wybrany projekt np. w szkołach, w pracy, na ulicach, osiedlach, wśród znajomych, sąsiadów itp. Czy w przyszłych edycjach OBO należy pozostawić taką możliwość pobierania dowolnej liczby kart i zbierania głosów?

Czy następujące formy głosowania powinny być Pana(i) zdaniem dopuszczone w kolejnej edycji budżetu obywatelskiego?

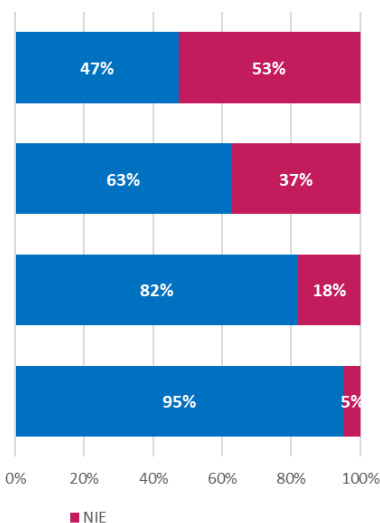

Głosowanie za pośrednictwem osób zbierających głosy na projekty, które w Pana(i) imieniu, oddadzą podpisaną przez Pana(ią) kartę do głosowania w wyznaczonym punkcie

Głosowanie za pomocą wyznaczonego pełnomocnika np. kogoś z rodziny, przyjaciół, kto będzie upoważniony do oddania Pana(i) karty do głosowania w wyznaczonym przez Urząd Miasta Punkcie

Głosowanie osobiste w wyznaczonym przez Urząd Miasta Punkcie

Głosowanie elektroniczne, poprzez stronę internetową

N= 353, mieszkańcy znający OBO

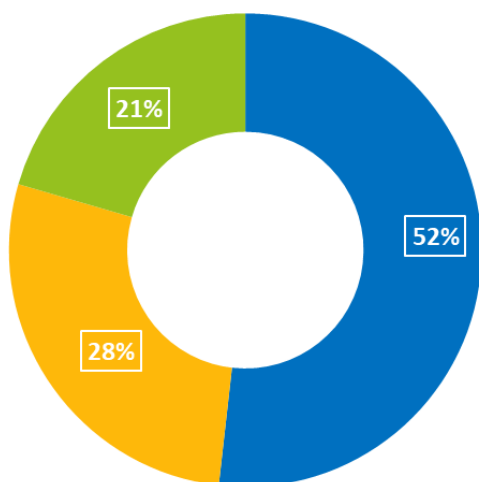
Mając na uwadze zapewnienie różnorodności projektów, nieco ponad połowa badanych (52%) chętnie podzieliłaby OBO na różne dziedziny.

Większość badanych pozostawiłaby możliwość głosowania osobom poniżej 18 roku życia – w tym 43% dopuściłoby możliwość głosowania od 15 roku życia, a kolejne 17% od 16 roku życia.

Objęci badaniem olsztynianie przychylają się także do pomysłu zmiany sposobu głosowania, tak aby zamiast na jeden projekt, głosować na 2 lub 3 najbardziej preferowane projekty nadając im różne rangi.

Zdecydowana większość (82%) uważa, iż powinna zostać zachowana formuła OBO, w którym wybiera się zarówno projekty osiedlowe oraz zintegrowane

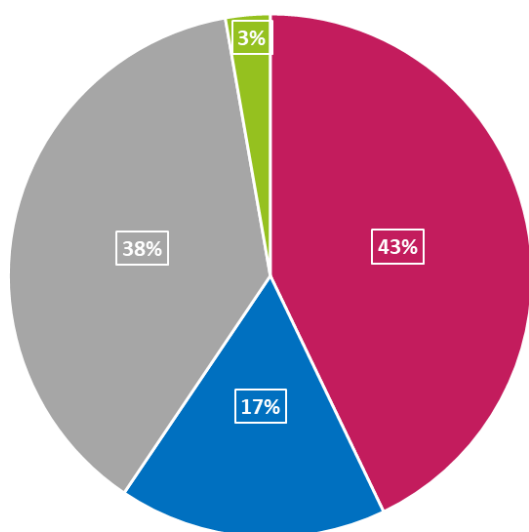

Czy Pana(i) zdaniem należy podzielić Budżet Obywatelski na dziedziny tak, aby zagwarantowana była pula pieniędzy na realizację zróżnicowanych projektów, np. w obszarze kultury, sportu, infrastruktury osiedlowej itp.?

- Tak, należy wprowadzić taką zmianę
- Nie, powinna być jedna pula pieniędzy jak jest obecnie
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

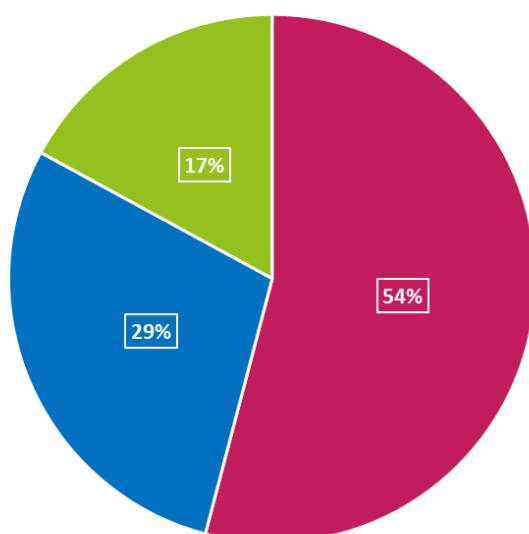

WIEK DOPUSZCZAJĄCY DO GŁOSOWANIA

Obecnie w OBO mogą głosować mieszkańcy Olsztyna powyżej 15 roku życia. Czy Pana(i) zdaniem należy zmienić granicę wieku, od którego można głosować, czy też nie? Od jakiego wieku powinna być możliwość głosowania?

- Od 15 roku
- Od 16 roku życia
- Od 18 roku życia
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

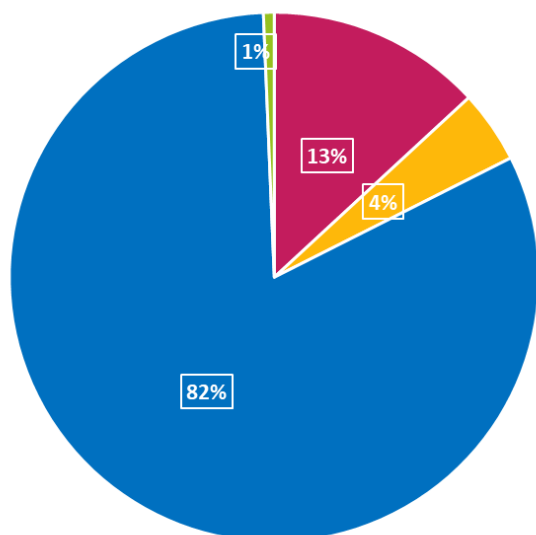
METODA WYBORU PROJEKTÓW

Obecnie w głosowaniu można oddać jeden głos na projekt osiedlowy oraz jeden głos na projekt zintegrowany. Wygrywa projekt, który zdobędzie najwięcej głosów. Czy Pana(i) zdaniem należy zmienić sposób głosowania tak, aby głosować na 2 lub 3 projekty na kolejnych miejscach. Wynik danego projektu byłby liczony jak suma głosów na niego oddanych z uwzględnieniem różnych rang – np. za głos na pierwszym miejscu dostawałby on 60 pkt, za głos na 2 miejscu 30 pkt, a za głos na 3 miejscu 10 pkt.

- Tak
- Nie
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

METODA WYBORU PROJEKTÓW

Jakiego typu projektów Pana(i) zdaniem powinny być realizowane w ramach Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego?

- Tylko projekty osiedlowe
- Tylko projekty zintegrowane lub ogólnomiejskie
- Zarówno projekty osiedlowe jak i projekty zintegrowane i ogólnomiejskie
- NIE WIEM

N= 353, mieszkańcy znający OBO

